# A BIZOTTSÁG (EU) 2022/1192 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

**(2022. július 11.)**

**a *Globodera pallida* (Stone) Behrens és a *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens felszámolását és terjedésének megakadályozását célzó intézkedések megállapításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésének a)–h) pontjára,

mivel:

(1) Az (EU) 2016/2031 rendelet képezi a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekre vonatkozó uniós jogszabályok alapját. Az említett rendelet új szabályokat állapít meg, ezért 2022. január 1-jétől kezdődően hatályon kívül helyez több olyan jogi aktust, amelyek az ágazat korábbi szabályain alapultak.

(2) E hatályon kívül helyezett jogi aktusok egyike a 2007/33/EK tanácsi irányelv ([2]), amely intézkedéseket állapít meg a burgonya cisztaképző fonálférgekkel, vagyis a *Globodera pallida* (Stone) Behrens (európai populációk) és *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (európai populációk) károsítókkal (a továbbiakban: a meghatározott károsítók) szemben.

(3) Ezen túlmenően az említett irányelv elfogadása óta új műszaki és tudományos fejlemények láttak napvilágot a meghatározott károsítók biológiai jellemzőivel és terjedésével kapcsolatban, emellett pedig új vizsgálati módszereket dolgoztak ki a meghatározott károsítók kimutatására és azonosítására, továbbá módszereket azok felszámolására és terjedésének megakadályozására.

(4) Ezért helyénvaló új intézkedéseket elfogadni a *Solanum tuberosum* L. növényei – a vetőmagok kivételével – (a továbbiakban: a meghatározott növények) tekintetében a meghatározott károsítóknak az Unió területén való előfordulásuk esetén a fertőzött termesztési helyeken történő felszámolása és terjedésének megakadályozása érdekében. Ugyanakkor a 2007/33/EK irányelvben meghatározott egyes intézkedések – különösen azok, amelyek a meghatározott károsítók kimutatására és terjedésük megakadályozására vonatkoznak – továbbra is megfelelőek, ezért azokat elő kell írni.

(5) Az illetékes hatóságoknak első lépésként kimutatásra irányuló hatósági felderítéseket kell végezniük a meghatározott károsítók jelenlétére vonatkozóan azon a termesztési helyen, ahol újraültetésre szánt meghatározott növényeket vagy ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyát terveznek ültetni vagy tárolni. Az ilyen felderítésekre vonatkozó szabályok célja, hogy biztosítsák a meghatározott károsítók azonosítását és szükség esetén felszámolását, amennyiben azok jelen vannak.

(6) Helyénvaló, hogy a kimutatásra irányuló hatósági felderítésekre vonatkozó szabályok rendelkezéseket tartalmazzanak a meghatározott károsítók jelenlétének meghatározása érdekében, a legújabb műszaki és tudományos fejleményekkel összhangban végzett mintavételre és vizsgálatra vonatkozóan.

(7) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározott feltételek mellett és az illetékes hatóság által meghatározott területeken – adott esetben az érintett tagállam teljes területére kiterjedően – eltérhessenek a kimutatásra irányuló hatósági felderítésekre vonatkozó szabályoktól.

([1]) HL L 317., 2016.11.23., 4. o.

([2]) A Tanács 2007/33/EK irányelve (2007. június 11.) a burgonya-fonálféreg elleni védekezésről és a 69/465/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 156., 2007.6.16., 12. o.).

(8) Nyomon követésre irányuló hatósági felderítéseket kell végezni az ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyától eltérő burgonya termesztésére használt termesztési helyeken, a meghatározott károsítók eloszlásának meghatározása érdekében. Ezeket a felderítéseket az ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyától eltérő burgonya termesztésére használt terület legalább 0,5 %-án el kell végezni. Ilyen mértékű felderítésre van szükség a meghatározott károsítókkal kapcsolatban fennálló helyzet lehető leghatékonyabb áttekintése érdekében, valamint megelőző intézkedések megtétele érdekében, amelyek biztosítják a meghatározott károsítók felszámolását és az Unió területén való elterjedésük megakadályozását.

(9) A meghatározott károsítókkal fertőzöttnek talált termesztési helyeket hivatalosan nyilvántartásba kell venni, és a fertőzött növényeket hatóságilag fertőzöttnek kell minősíteni azok átlátható ellenőrzésének, valamint a megfelelő intézkedések alkalmazásának lehetővé tétele érdekében.

(10) Ezért helyénvaló intézkedéseket elfogadni a fertőzött termelőhelyekre és a fertőzött növényekre vonatkozóan, a meghatározott károsítók felszámolása és további terjedésének megakadályozása érdekében. Ahhoz, hogy ezen intézkedések arányosak és hatékonyak legyenek, eltérőknek kell lenniük attól függően, hogy az érintett növényeket újraültetésre vagy ipari feldolgozásra szánják.

(11) Helyénvaló, hogy az intézkedések magukban foglaljanak egy hatósági ellenőrzési programot, amely figyelembe veszi többek között a meghatározott károsítók gazdanövényeinek az adott tagállamban fennálló sajátos termesztési és értékesítési rendszereit, a jelenlévő meghatározott károsítók populációjának jellemzőit, az elérhető legellenállóbb burgonyafajták használatát, valamint a károsítók megsemmisítésére irányuló, a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([3]) III. mellékletének 1. pontjában említett egyéb mezőgazdasági lehetőségeket.

(12) Annak érdekében, hogy a Bizottság áttekintést kapjon a tagállamok által az Unióban hozott intézkedésekről, és hogy a tagállamok szükség szerint kiigazíthassák intézkedéseiket, a tagállamok minden év január 31-ig megküldik a Bizottságnak és a többi tagállamnak azon új burgonyafajták jegyzékét, amelyeket az előző évben a hatósági vizsgálat során ellenállónak találtak a meghatározott károsítókkal szemben.

(13) Amennyiben a meghatározott károsítók jelenléte valamely termesztési helyen már nem nyer megerősítést bizonyos mintavételi követelmények alapján, az adott területen az intézkedéseket vissza kell vonni, mivel ilyen esetben a növényegészségügyi kockázat elhanyagolható.

(14) A fonálféreg ciszták hulladékból való izolálásának módszerét, amelyet a fajkimutatás és -azonosítás követ valós idejű PCR-vizsgálattal Beniers *et al.* 2014 ([4]) alapján, alkalmazzák bizonyos tagállamokban, jóváhagyási folyamata azonban még folyamatban van. Az e módszert alkalmazó tagállamokban a fonálférgek kimutatásában és azonosításában bekövetkező fennakadások elkerülése érdekében helyénvaló engedélyezni e módszer folytatólagos alkalmazását egy átmeneti időszakra, amíg sor nem kerül annak jóváhagyására, mivel ezekben a tagállamokban jelenleg nem állnak rendelkezésre alternatívák.

(15) E rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon kell hatályba lépnie annak biztosítása érdekében, hogy a 2007/33/EK irányelv hatályon kívül helyezése után a lehető leghamarabb alkalmazandó legyen.

(16) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/128/EK irányelve (2009. október 21.) a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 309., 2009.11.24., 71. o.).

([4]) Beniers JE, Been TH, Mendes O, van Gent-Pelzer MPE & van der Lee TAJ (2014) Quantification of viable eggs of the potato cyst nematodes (Globodera spp.) using either trehalose or RNA-specific Real-Time PCR. Nematology, 16, 1219–1232.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

## TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

*1. cikk*

### Tárgy

Ez a rendelet intézkedéseket állapít meg a *Globodera pallida* (Stone) Behrens és a *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens felszámolása és az Unió területén való terjedésének megakadályozása céljából.

*2. cikk*

### Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „meghatározott károsító”: a *Globodera pallida* (Stone) Behrens fajhoz vagy a *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens fajhoz tartozó egyed;
2. „ellenálló burgonyafajta”: olyan fajta, amely termesztése során jelentősen akadályozza a meghatározott károsítók valamely konkrét populációjának fejlődését;
3. „meghatározott növények”:
   a) a *Solanum tuberosum* L. (burgonya) növényei, a vetőmag kivételével; vagy
   b) az I. mellékletben felsorolt növények;
4. „kimutatásra irányuló felderítés”: a meghatározott károsítók adott területen való jelenlétének meghatározására szolgáló módszeres eljárás;
5. „nyomon követésre irányuló felderítés”: meghatározott időszak alatt végzett módszeres eljárás a meghatározott károsítók adott tagállamban vagy annak bizonyos részén való eloszlásának megállapítására.

II. FEJEZET

## KIMUTATÁSRA IRÁNYULÓ HATÓSÁGI FELDERÍTÉSEK

*3. cikk*

### Kimutatásra irányuló hatósági felderítések

(1) Az illetékes hatóságok a meghatározott károsító jelenlétének kimutatására irányuló hatósági felderítést végeznek azokon a termesztési helyeken, ahol az I. mellékletben felsorolt, újraültetésre szánt növényeket vagy ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyát szándékoznak ültetni vagy tárolni, aminek során a növény gyökerei vagy más részei közvetlenül érintkeznek a termesztési hely talajával.

(2) A kimutatásra irányuló hatósági felderítésekre az utolsó termés betakarítása és az (1) bekezdésben említett növények vagy ültetésre szánt burgonyagumók elültetése közötti időszakban kerül sor.

Az első albekezdéstől eltérve a kimutatásra irányuló hatósági felderítés elvégezhető:

a) az említett időszaknál korábban, azzal a feltétellel, hogy az illetékes hatóság hozzáférhetővé teszi a kimutatásra irányuló hatósági felderítés eredményeit tartalmazó igazoló dokumentumokról vezetett nyilvántartást, amely megerősíti, hogy nem találtak meghatározott károsítókat, valamint hogy a burgonya és az I. melléklet 1. pontjában felsorolt egyéb gazdanövények nem voltak jelen a kimutatásra irányuló felderítés idején, és azok termesztésére a felderítés elvégzése óta sem került sor; vagy

b) olyan időszakban, amikor olyan növénykultúrákat – például zöldtrágyát vagy köztes növénykultúrákat – termesztenek az érintett termesztési helyen, amelyeket nem takarítanak be.

(3) Nem kell kimutatásra irányuló hatósági felderítést végezni az alábbiak vonatkozásában:

a) az I. mellékletben felsorolt, az illetékes hatóságok által meghatározott területen belül található ugyanazon termőhelyen újraültetésre szánt növények ültetése;

b) az illetékes hatóságok által meghatározott területen belül található ugyanazon termőhelyen felhasználni kívánt, ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonya ültetése;

c) az I. melléklet 2. és 3. pontjában felsorolt, újraültetésre szánt növények ültetése, ha a betakarított növények a II. melléklet 1. pontjában említett, hatóságilag jóváhagyott intézkedések hatálya alá tartoznak.

(4) A tagállamok hivatalosan rögzítik a kimutatásra irányuló hatósági felderítések eredményeit, és kérésre elérhetővé teszik azokat a Bizottság számára a IV. mellékletben foglalt sablonnak megfelelően.

*4. cikk*

**Mintavétel és vizsgálat a kimutatásra irányuló hatósági felderítések során**

(1) Olyan termesztési helyek esetében, amelyeken ültetésre szánt burgonyagumókat vagy az I. melléklet 1. pontjában felsorolt, ültetésre szánt növények termesztésére szánt növényeket szándékoznak ültetni vagy tárolni, a kimutatásra irányuló hatósági felderítés a III. melléklettel összhangban végzett, a meghatározott károsító jelenlétének megállapítására szolgáló mintavételt és vizsgálatot foglal magában.

(2) Olyan termesztési helyek esetében, amelyeken az I. melléklet 2. és 3. pontjában felsorolt, ültetésre szánt növények termesztésére szánt növényeket szándékoznak ültetni vagy tárolni, a kimutatásra irányuló hatósági felderítés a III. melléklettel összhangban végzett, a meghatározott károsító jelenlétének megállapítására szolgáló mintavételt és vizsgálatot foglal magában.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve nem kell a meghatározott károsító jelenlétének megállapítására szolgáló mintavételt és vizsgálatot végezni, ha a termesztési helyen:

a) a megfelelő, hatóságilag jóváhagyott vizsgálat eredményei alapján az utolsó 12 év során visszamenőleg nem volt jelen a meghatározott károsító; vagy

b) ismert a termesztési előtörténet, amely szerint az utolsó 12 év során nem termesztettek ott burgonyát vagy az I. melléklet 1. pontjában felsorolt más gazdanövényeket.

*5. cikk*

**Fertőzött termesztési helyként és fertőzött meghatározott növényként való minősítés**

(1) Amennyiben a kimutatásra irányuló hatósági felderítés vagy a 6. cikkben említett, nyomon követésre irányuló hatósági felderítés során megállapítást nyert, hogy a meghatározott károsítók jelen vannak valamely termesztési helyen, és ezt a jelenlétet a 4. cikkben és a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálatokkal hivatalosan megerősítették, az illetékes hatóságok fertőzöttnek minősítik az adott termesztési helyet.

(2) Az (1) bekezdés alapján fertőzöttnek minősített termesztési helyről származó meghatározott növényeket, illetve azokat, amelyek érintkeztek azzal a talajjal, amelyben a meghatározott károsítókat megtalálták, fertőzöttnek kell minősíteni.

III. FEJEZET

**NYOMON KÖVETÉSRE IRÁNYULÓ HATÓSÁGI FELDERÍTÉSEK**

*6. cikk*

**Nyomon követésre irányuló hatósági felderítések**

(1) Évente kockázatalapú, nyomon követésre irányuló hatósági felderítéseket kell végezni az ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szántaktól eltérő burgonya termesztésére használt termesztési helyeken annak érdekében, hogy megállapítsák a meghatározott károsítók eloszlását ezeken a termesztési helyeken.

(2) A tagállamok minden év április 30-ig jelentést tesznek a Bizottságnak és a többi tagállamnak az előző évben végzett, az (1) bekezdésben említett, nyomon követésre irányuló hatósági felderítések eredményeiről, a IV. mellékletben foglalt sablonnak megfelelően.

*7. cikk*

**Mintavétel és vizsgálat a nyomon követésre irányuló hatósági felderítések során**

(1) A nyomon követésre irányuló hatósági felderítéseket egy adott évben az ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyától eltérő burgonya termesztésére használt terület legalább 0,5 %-án kell elvégezni.

(2) A nyomon követésre irányuló hatósági felderítések a III. melléklet 2. pontjával összhangban végzett, a meghatározott károsító jelenlétének megállapítására szolgáló mintavételt és vizsgálatot foglalnak magukban.

(3) Amennyiben a tagállamok a III. melléklet 6. pontjában említett nagyságú mintát használnak, értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot azon területek adatairól, ahol az adott nagyságú mintát használták.

IV. FEJEZET

**INTÉZKEDÉSEK**

*8. cikk*

**Felszámolási intézkedések**

(1) Az 5. cikk (1) bekezdése értelmében hivatalosan fertőzöttnek minősített termesztési helyen az illetékes hatóságok, illetve az illetékes hatóságok felügyelete alatt álló vállalkozók a következő intézkedések mindegyikét alkalmazzák a meghatározott károsítók felszámolása céljából:

a) nem ültetnek ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyát;

b) nem ültetnek és nem tárolnak az I. mellékletben felsorolt, ültetésre szánt növények termesztésére szánt növényeket, az I. melléklet 2. vagy 3. pontjában felsorolt meghatározott növények kivételével, amennyiben ezek a növények betakarításukat követően a II. melléklet 1. pontjában említett, hatóságilag jóváhagyott intézkedések hatálya alá tartoznak, és így nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata; és

c) a gépeket megtisztítják a talajtól és a növényi maradványoktól az adott termesztési helyről való elszállításuk előtt vagy közvetlenül azt követően, továbbá az azon kívül elhelyezkedő bármely más, olyan termesztési helyre való belépésük előtt, amelyet nem minősítettek fertőzöttnek az 5. cikk (1) bekezdése szerint.

(2) Amennyiben az ültetésre szánt burgonyagumók termesztésére szánt burgonyától eltérő burgonya termesztésére használt termesztési helyeket az 5. cikk (1) bekezdése alapján hatóságilag fertőzöttnek minősítik, e termesztési helyeket hatósági ellenőrzési programnak kell alávetni, amelynek célja annak biztosítása, hogy a meghatározott károsítók ne kerüljenek ki az említett termesztési helyekről.

Az első albekezdésben említett hatósági ellenőrzési program során adott esetben figyelembe kell venni a következő elemek mindegyikét:

a) a meghatározott károsítók gazdanövényeinek sajátos termesztési és értékesítési rendszerei az adott tagállamban;

b) a jelen lévő meghatározott károsítók populációjának jellemzői;

c) az elérhető legellenállóbb burgonyafajták használata (az V. melléklet 1. pontja szerinti 8-as vagy 9-es ellenállási pontszám, amennyiben rendelkezésre áll);

d) a károsítók megsemmisítésére irányuló, a 2009/128/EK irányelv III. mellékletének 1. pontjában említett egyéb mezőgazdasági lehetőségek; és

e) a 12. cikk (1) bekezdésének b) pontjában leírt intézkedések.

A tagállamok értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot a hatósági ellenőrzési programról.

(3) A burgonyafajták ellenállási fokának meghatározására az V. melléklet 1. pontjában foglalt, standard pontszámokat jelölő táblázat szerint kerül sor.

Az ellenállás vizsgálatára az V. melléklet 2. pontjában meghatározott eljárásnak megfelelően kerül sor.

*9. cikk*

**A fertőzött növényekkel kapcsolatos intézkedések**

(1) Az illetékes hatóságok, illetve az illetékes hatóságok hatósági felügyelete alatt álló vállalkozók a következő intézkedések mindegyikét alkalmazzák az 5. cikk értelmében hivatalosan fertőzöttnek minősített növényeken a meghatározott károsítók felszámolása céljából:

a) nem ültetnek burgonyagumók termesztésére szánt burgonyát;

b) az ipari feldolgozásra vagy osztályozásra szánt burgonyát hatóságilag jóváhagyott intézkedéseknek vetik alá a II. melléklet 2. pontjával összhangban; és

c) nem ültetnek az I. melléklet 2. és 3. pontjában felsorolt növényeket, kivéve, ha azokat hatóságilag jóváhagyott intézkedéseknek vetették alá a II. melléklet 1. pontjával összhangban, és így azok már nem fertőzöttek.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja alapján hozott intézkedések során figyelembe veszik a meghatározott károsító gazdanövényeinek sajátos termesztési és értékesítési rendszereit az érintett tagállamban, valamint a meghatározott károsító populációjának jellemzőit.

V. FEJEZET

**A MEGHATÁROZOTT KÁROSÍTÓKRA ÉS FAJTÁKRA VONATKOZÓ ÉRTESÍTÉSEK ÉS AZ INTÉZKEDÉSEK VISSZAVONÁSA**

*10. cikk*

**Értesítés a meghatározott károsító valamely ellenálló burgonyafajtán való megerősített jelenlétéről**

(1) Amennyiben a vállalkozó vagy bármely más személy tudomást szerez a meghatározott károsító okozta bármely tünetről, amely a féregfaj összetételében, a patotípusban, vagy a virulenciacsoportban beálló kivételes változással kapcsolatosan egy ellenálló burgonyafajta hatékonyságának megszűnéséből vagy az abban bekövetkezett változásból ered, erről értesíti az illetékes hatóságokat.

(2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés szerint jelentett minden eset vonatkozásában megvizsgálják a burgonya cisztaképző fonálféreg fajt és – adott esetben – az érintett patotípust vagy virulenciacsoportot, és azok jelenlétét megfelelő módszerekkel megerősítik.

(3) A (2) bekezdésben említett megerősítésekre vonatkozó adatokat a tagállamok minden év január 31-ig írásban megküldik a Bizottságnak és a többi tagállamnak.

*11. cikk*

**A meghatározott károsítókkal szemben ellenálló fajták bejelentése**

A tagállamok minden év január 31-ig megküldik a Bizottságnak és a többi tagállamnak azon új burgonyafajták jegyzékét, amelyek forgalomba hozatalát az előző évben engedélyezték, és amelyeket az V. mellékletben említett hatósági vizsgálatok során ellenállónak találtak a meghatározott károsítókkal szemben. Feltüntetik a fajtákat, valamint a meghatározott károsítók azon fajait, patotípusait, virulenciacsoportjait vagy populációit, amelyekkel szemben a fajták ellenállók, továbbá a relatív fogékonyság fokát.

*12. cikk*

**Ismételt hatósági mintavétel és vizsgálat valamely fertőzött termesztési helyen érvényben lévő intézkedések visszavonása céljából**

(1) Az illetékes hatóságok ismételt mintavételt és vizsgálatot végezhetnek az 5. cikk (1) bekezdése szerint fertőzöttnek minősített termesztési helyen a következő módszerek egyikének alkalmazásával:

a) a termesztési helyen végzett ismételt hatósági mintavétel és vizsgálat a III. mellékletben meghatározott módszerek egyikének alkalmazásával, a meghatározott károsító jelenlétének pozitív megerősítésétől vagy az utolsó burgonyakultúra termesztésétől számított legalább hatéves időszak elteltével; vagy

b) a termesztési helyen végzett ismételt hatósági mintavétel és vizsgálat a III. mellékletben meghatározott módszerek egyikének alkalmazásával, vízzel való elárasztást követően, az alábbi feltételeknek megfelelően:

   i. az elárasztásra 12 hetes, megszakítás nélküli időszak során kerül sor, legalább 16 °C-os talajhőmérséklet mellett, 15 cm mélységben, és a talajszint felett legalább 5 cm-es vízréteggel;

   ii. kizárt a domborzatból fakadó elfolyás az elárasztott területről;

   iii. nem engedélyezett az elárasztás olyan termesztési helyeken, amelyek hatósági ellenőrzés alatt állnak a *Synchytrium endobioticum* jelenléte miatt;

   iv. ha az elárasztásra szabadföldön kerül sor, vagy ha olyan forrásból származó felszíni vizet használnak, amelynek esetében a *Ralstonia solanacearummal* való fertőzöttség nem zárható ki, a kezelt termesztési helyen nem ültetnek a *Solanum tuberosum* vagy a *Solanum lycopersicum* fajhoz tartozó növényeket legalább az elárasztást követő tenyészidőszak során.

Az (1) bekezdés a) pontjában említett időszak legfeljebb három évre csökkenthető, amennyiben sor került hatékony és hatóságilag jóváhagyott ellenőrzési intézkedések végrehajtására.

(2) Amennyiben nem nyer megerősítést a meghatározott károsítók jelenléte, az (1) bekezdésben említett ismételt hatósági mintavételt és vizsgálatot követően az illetékes hatóságok frissítik a 3. cikk (4) bekezdésében és az 5. cikk (1) bekezdésében említett hatósági nyilvántartást, és haladéktalanul visszavonják az adott termesztési helyre vonatkozó korlátozásokat.

VI. FEJEZET

**ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

*13. cikk*

**A vizsgálati módszerekre vonatkozó átmeneti intézkedések**

A 4. cikk (1) és (2) bekezdésétől, valamint a 7. cikk (2) bekezdésétől eltérve, 2024. július 15-ig a vizsgálat elvégezhető a fonálféreg ciszták hulladékból való izolálásának módszerével, amelyet fajkimutatás és -azonosítás követ valós idejű PCR-vizsgálattal Beniers *et al.* 2014 alapján, a III. melléklet 1. pontjának b) alpontjában felsorolt meghatározott károsítók kimutatására és azonosítására szolgáló módszerek helyett.

*14. cikk*

**Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. július 11-én.

*a Bizottság részéről*
*az elnök*
Ursula VON DER LEYEN

*I. MELLÉKLET*

**A 2. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett meghatározott növények jegyzéke**

1. Gyökeres gazdanövények:

   *Solanum lycopersicum* L.

   *Solanum melongena* L.

2. Egyéb gyökeres növények:

   *Allium porrum* L.

   *Asparagus officinalis* L.

   *Beta vulgaris* L.

   *Brassica* spp.

   *Capsicum* spp.

   *Fragaria* L.

3. Az alábbiak talajban termesztett és újraültetésre szánt – a II. melléklet 1. pontjának a) alpontjában említett, hatóságilag jóváhagyott intézkedések hatálya alá nem tartozó – hagymái, gumói és rizómái, azok kivételével, amelyek esetében akár a csomagolásukkal, akár más módon bizonyítható, hogy azokat növény- vagy vágottvirág-termesztést hivatásszerűen nem végző végső felhasználóknak történő értékesítésre szánták:

   *Allium ascalonicum* L.

   *Allium cepa* L.

   *Dahlia* spp.

   *Gladiolus* Tourn. Ex L.

   *Hyacinthus* spp.

   *Iris* spp.

   *Lilium* spp.

   *Narcissus* L.

   *Tulipa* L.

*II. MELLÉKLET*

**A 3. cikk (3) bekezdésének c) pontjában, a 9. cikk első bekezdésének b) és c) pontjában, valamint az I. melléklet 3. pontjában említett hatósági intézkedések**

1. A 3. cikk (3) bekezdésének c) pontjában, a 9. cikk első bekezdésének b) és c) pontjában, valamint az I. melléklet 3. pontjában említett, hatóságilag jóváhagyott intézkedések a következők:

   a) megfelelő módszerekkel végzett fertőtlenítés annak érdekében, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata; vagy

   b) a talaj lemosással vagy kefével történő eltávolítása egészen addig, amíg az gyakorlatilag mentes lesz a talajmaradványoktól, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata, valamint a talajhulladék ártalmatlanítása olyan eljárás során, amely tekintetében megállapítást nyert, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata.

2. A 9. cikk első bekezdésének b) pontjában említett, hatóságilag jóváhagyott intézkedések magukban foglalják a megfelelő és hatóságilag jóváhagyott hulladékártalmatlanító eljárásokkal rendelkező feldolgozó vagy osztályozó üzembe történő szállítást, amely tekintetében megállapítást nyert, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata.

*III. MELLÉKLET*

**A 4. és a 7. cikkben említett mintavétel és vizsgálat**

1. A 4. cikk (1) és (2) bekezdésében említett, kimutatásra irányuló hatósági felderítésekhez szükséges mintavételre és vizsgálatra az alábbiak szerint kerül sor:

   A mintavétel legalább 1 500 ml talaj/ha standard mennyiségű, hektáronként legalább 100 leszúrással kapott mintából áll, amelyet – lehetőség szerint – egy, a teljes termesztési helyre kiterjedő, a mintavételi pontok közötti legalább 5 m szélességű és legfeljebb 20 m hosszúságú, négyszögletes háló mentén gyűjtenek be. Az egész mintát további vizsgálatra – például ciszták kivonása, faj azonosítása és adott esetben patotípus/virulenciacsoport meghatározása – használják fel.

   A meghatározott károsító kivonására a következő, a vonatkozó jóváhagyott és nemzetközileg elismert diagnosztikai protokollokban leírt módszerek alkalmazásával végzett vizsgálatok szolgálnak:

   a) a kivonás tekintetében a Fenwick edényen, a Schuiling centrifugán, a Seinhorst elutriálón vagy a Kort elutriálón alapuló módszerek;

   b) a kimutatás és az azonosítás tekintetében az alábbiak egyike:

      i. *Globodera* ciszták izolálása a hulladékból a ciszták morfológiája alapján, amelyet fajazonosítás követ az egyes ciszták és lárvák morfológiája alapján, hagyományos PCR-vizsgálattal kombinálva Bulman & Marshall, 1997 ([1]) alapján (amennyiben kétség merül fel *G. tabacum* jelenlétét illetően, ezen túlmenően hagyományos PCR-vizsgálat végezhető Skantar *et al.*, 2007 ([2]) alapján);

      ii. *Globodera* ciszták izolálása a hulladékból a ciszták morfológiája alapján, amelyet fajazonosítás követ az egyes ciszták és lárvák morfológiája alapján, valós idejű PCR-vizsgálattal kombinálva Gamel *et al.*, 2017 ([3]) alapján;

      iii. fonálféreg ciszták izolálása a hulladékból, majd fajkimutatás valós idejű PCR-vizsgálattal Gamel *et al.*, 2017 ([3]) alapján.

2. A 7. cikkben említett, nyomon követésre irányuló hatósági felderítés során végzett mintavételre a következők egyikének alkalmazásával kerül sor:

   a) az 1. pontban leírt mintavétel legalább 400 ml/ha talajmintamérettel;

   b) a gyökerek vizuális vizsgálatát követően legalább 400 ml talajt tartalmazó célzott mintavétel, amennyiben vannak látható tünetek; vagy

   c) a betakarítást követően legalább 400 ml, a burgonyához kapcsolódó talajt tartalmazó mintavétel, feltéve, hogy a termesztési hely, ahol a burgonyát termesztették, visszakövethető.

   A 7. cikkben említett, nyomon követésre irányuló hatósági felderítés során végzett vizsgálatra az 1. pontban foglaltak szerint kerül sor.

3. Az 1. ponttól eltérve a szabványos mintaméret minimum 400 ml talaj/ha-ra csökkenthető az alábbi esetek mindegyikében:

   a) igazoló dokumentumok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a kimutatásra irányuló hatósági felderítést megelőző hat évben a termesztési helyen nem termesztettek burgonyát vagy az I. melléklet 1. pontjában szereplő más növényt, illetve ilyen növények ott nem voltak jelen;

   b) az utolsó két, egymást követő, kimutatásra irányuló hatósági felderítés során nem mutatták ki a meghatározott károsító egyedeit 1 500 ml talaj/ha mintákban, és nem termesztettek burgonyát vagy az I. melléklet 1. pontjában felsorolt más növényeket – azok kivételével, amelyek esetében kimutatásra irányuló hatósági felderítést kell végezni a 4. cikk (1) bekezdésével összhangban –, miután sor került a kimutatásra irányuló első hatósági felderítés elvégzésére;

([1]) Bulman, S.R. & Marshall, J.W. (1997). Differentiation of Australasian potato cyst nematode (PCN) populations using the Polymerase Chain Reaction (PCR). *New Zealand Journal of Crop and Horticultural Science* 25, 123–129.

([2]) Skantar, A.M., Handoo, Z.A., Carta, L.K., Chitwood, D.J. (2007). Morphological and molecular identification of *Globodera pallida* associated with Potato in Idaho. *Journal of Nematology* 39(2), 133–144.

([3]) Gamel, S., Letort A., Fouville D., Folcher L., Grenier E. (2017). Development and validation of real-time PCR assays based on novel molecular markers for the simultaneous detection and identification of *Globodera pallida*, *G. rostochiensis* and *Heterodera schachtii*. *Nematology* 19 (7):789–804.

c) az utolsó, kimutatásra irányuló hatósági felderítés során, amelynek legalább 1 500 ml talaj/ha mintaméretet kellett magában foglalnia, nem mutatták ki a meghatározott károsító egyedeit vagy a meghatározott károsító élő tartalom nélküli cisztáit, és nem termesztettek burgonyát vagy az I. melléklet 1. pontjában felsorolt más növényeket – azok kivételével, amelyek esetében kimutatásra irányuló hatósági felderítést kell végezni a 4. cikk (1) bekezdésével összhangban –, miután sor került a kimutatásra irányuló utolsó hatósági felderítés elvégzésére.

4. 8 hektárnál, illetve 4 hektárnál nagyobb földterületek esetében a minta mérete csökkenthető az alábbi esetek mindegyikében:

a) az 1. pontban említett szabványméret esetén, az első 8 ha-t az ott meghatározott mérettel kell mintavételezni, ami azonban minden további hektár esetén minimum 400 ml talaj/ha-ra csökkenthető;

b) a 3. pontban említett csökkentett méret esetén az első 4 ha-ból az ott meghatározott mérettel kell mintavételezni, ami azonban minden további hektár esetén minimum 200 ml talaj/ha-ra tovább csökkenthető.

5. A 3. és a 4. pontban említett csökkentett mintaméret használata folytatható a 3. cikk (1) bekezdésében említett további, kimutatásra irányuló hatósági felderítés során, mindaddig, amíg az érintett termesztési helyen nem mutatják ki a meghatározott károsítót.

6. A talajminta standard mérete minimum 200 ml talaj/ha-ra csökkenthető, amennyiben a termesztési hely a meghatározott károsítótól mentesnek nyilvánított területen helyezkedik el, és annak minősítése, fenntartása és felderítése a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó megfelelő nemzetközi szabvánnyal (4. számú ISPM szabvány) ([4]) összhangban történik.

7. A talajminta minimális mérete minden esetben 200 ml talaj/termesztési hely.

([4]) A növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó 4. nemzetközi szabvány, 1995. A károsítómentes területek létrehozására vonatkozó követelmények. Róma, Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény, FAO. https://www.ippc.int/en/publications/614/

*IV. MELLÉKLET*

**A 3. és 6. cikkben említett sablon a felderítések eredményeinek jelentéséhez**

Sablon a **burgonya cisztaképző fonálféreggel** kapcsolatban végzett felderítés eredményeinek bemutatásához az előző év burgonyatermése vonatkozásában.

Kérjük, ezt a táblázatot csak az Ön országában betakarított burgonya vonatkozásában használja

| **Tagállam vagy terület** | **A felderítés típusa (kimutatás/ nyomon követés)** | **Összes termőterület (ha)** | **Mintavételi terület** [1] | **Minta mérete** | **Fertőzött terület a laboratóriumi vizsgálat után** | | | | **Egyéb információk** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | **Csak G. p.** [2] | **Csak G. r.** [3] | **G. p.** [2] **és G. r.** [3] **egyszerre ugyanazon a termesztési helyen** | **Összes fertőzött terület** | |
| | | | | | | | | | |

([1]) Csak nyomon követésre irányuló felderítések esetén releváns.
([2]) G. p. = *Globodera pallida*.
([3]) G. r. = *Globodera rostochiensis*.

*V. MELLÉKLET*

**A burgonyafajták ellenállása mértékének számszerűsítése, valamint a 8. cikk (3) bekezdésében említett ellenállási vizsgálatra vonatkozó eljárás**

1. Ellenállási fok

Egy adott burgonyafajta relatív fogékonyságát a táblázatban feltüntetett pontszámok, valamint a 2.16. pontban megadott képlet alkalmazásával határozzák meg. A 9-es pontszám a legmagasabb ellenállási szintet jelöli.

**A burgonyafajták meghatározott károsítókkal szembeni relatív fogékonyságát jelölő standard pontszámok**

| Relatív fogékonyság (%) (RS) | Pontszám |
|---|---|
| ≤ 1 | 9 |
| 1<RS≤ 3 | 8 |
| 3<RS≤ 5 | 7 |
| 5<RS≤ 10 | 6 |
| 10<RS≤ 15 | 5 |
| 15<RS≤ 25 | 4 |
| 25<RS≤ 50 | 3 |
| 50<RS≤ 100 | 2 |
| > 100 | 1 |

2. Az ellenállási vizsgálatra vonatkozó eljárás

2.1. A vizsgálatot karanténlétesítményben – szabadföldön, üvegházakban vagy klímakamrákban – kell végezni.

2.2. A vizsgálatot legalább egy liter talajt vagy egyéb megfelelő szubsztrátot tartalmazó edényekben kell végezni.

2.3. A vizsgálat során a vizsgálati edényekben a talaj hőmérséklete nem haladhatja meg a 25 °C-ot, és megfelelő öntözést kell biztosítani.

2.4. A vizsgálati vagy kontrollfajta elültetésekor minden egyes vizsgálati vagy kontrollfajta esetében egy csíraszemet kell használni.

2.5. A „Désirée” burgonyafajtát minden vizsgálat során standard fogékony kontrollfajtaként kell használni. Belső ellenőrzésként további, teljesen fogékony, helyi jelentőségű kontrollfajták hozzáadása lehetséges.

2.6. A meghatározott károsító alábbi standard populációit kell használni a *Globodera rostochiensis* Ro1, Ro5 patotípusaival és a *Globodera pallida* Pa1 and Pa3 patotípusaival szembeni ellenállás meghatározására irányuló vizsgálatokban:

Ro1: Ecosse populáció

Ro5: Harmerz populáció

Pa1: Skót populáció

Pa3: Chavornay populáció

Ez kiegészülhet egyéb, helyi jelentőségű populációkkal. E populációk esetében rendelkezésre kell bocsátani a patotípusuk meghatározásának módjára vonatkozó nyilvántartásokat. Új virulens populációk is hozzáadhatók, figyelembe véve, hogy ezek a populációk esetleg még nem stabilak, és patotípusok még nem alakultak ki.

2.7. A felhasznált standard populáció azonosítását megfelelő módszerek alkalmazásával ellenőrizni kell. Ajánlatos, hogy legalább két ellenálló fajtát vagy két ismert ellenálló képességgel rendelkező, különböző standard klónt használjanak a vizsgálati kísérletekben.

2.8. A meghatározott károsító inokuluma (Pi) talaj ml-enként összesen 5 fertőző petéből és lárvából áll. A meghatározott károsító beoltható cisztaként vagy szuszpenzióban peték és lárvák kombinációjaként is.

2.9. A meghatározott károsító inokulumként használt cisztatartalmának életképessége legalább 70 %-os kell, hogy legyen. A cisztáknak lehetőleg 6–24 hónaposaknak kell lenniük, és azokat közvetlenül a felhasználás előtt legalább 4 hónapon keresztül 4 °C-on kell tartani.

2.10. A vizsgálatot a meghatározott károsító populációja és a vizsgált burgonyafajta minden egyes kombinációja tekintetében legalább 4 ismétlésben (edényben) kell elvégezni.

2.11. A vizsgálat időtartama legalább három hónap, és a fejlődő nőivarú egyedek érettségét a kísérlet befejezése előtt ellenőrizni kell.

2.12. A meghatározott károsítónak a 4 ismétlésből származó cisztáit ki kell vonni és edényenként külön-külön meg kell számolni.

2.13. A standard fogékony kontrollfajtán az ellenállási vizsgálat végén megjelenő végső populációt (Pf) úgy kell meghatározni, hogy az összes cisztát minden ismétlésben, a petéket és a lárvákat pedig legalább 4 ismétlésben megszámolják.

2.14. A standard fogékony kontrollfajtán legalább 20-szoros szaporodási arányt (Pf/Pi) kell elérni.

2.15. A standard fogékony kontrollfajta variációs együtthatója (CV) nem haladhatja meg a 35 %-ot. Később más statisztikai vizsgálatok is alkalmazhatók, ha bizonyíték van arra, hogy ezek a vizsgálatok növelik a vizsgálati eredmények pontosságát.

2.16. A vizsgált burgonyafajtának a standard fogékony kontrollfajtával szembeni relatív fogékonyságát a következő képletnek megfelelően százalékban kell meghatározni és kifejezni:

$Pf_{\text{vizsgált fajta}}/Pf_{\text{standard fogékony kontrollfajta}} \times 100\ \%$.

2.17. Ha a vizsgált burgonyafajta relatív fogékonysága 3 % vagy annál több, akkor elegendő a cisztákat megszámolni. Azokban az esetekben, amikor a relatív fogékonyság 3 %-nál kevesebb, a cisztákon túlmenően a petéket és a lárvákat is meg kell számolni.

2.18. Amennyiben az első évben végzett vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy egy fajta valamelyik patotípusra teljesen fogékony (amikor a pontszám < 3), akkor nem szükséges ezeket a vizsgálatokat a második évben megismételni.

2.19. Ha a vizsgált fajta nem teljesen fogékony valamelyik patotípusra (amikor a pontszám ≥ 3), a vizsgálatok eredményeit legalább egy másik évben elvégzett másik vizsgálattal meg kell erősíteni. E két évben a relatív fogékonyság számtani átlagát kell használni a pontszám meghatározására az 1. pontban megadott táblázat szerint.